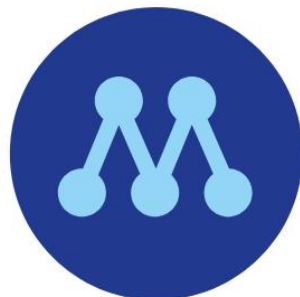
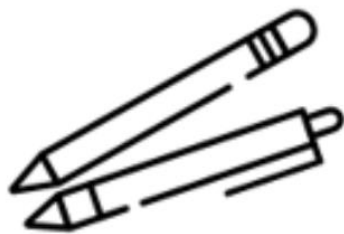
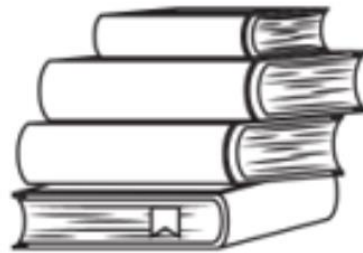
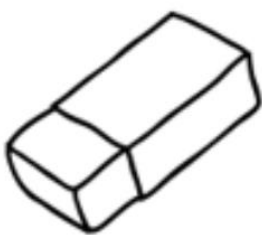

KUNSKAP

EN SKOLA FÖR ALLA

Moderaterna och Kristdemokraternas tilläggförslag
till budget för Borås Stads Grundskolenämnd 2023

Kunskap först

I Borås Stads skolor ska kunskap sättas i första rummet. Kunskap lägger grunden för goda livschanser, ger individen verktygen att orientera sig i samhället och fatta självständiga beslut. Utbildning skapar växtkraft och öppnar nya vägar för den enskilde. I Borås Stad ska varje elev ha möjlighet att nå sin fulla potential och för att kunna det ska kommunens skolor vara bland de bästa i Sverige.

Att fullfölja studierna och klara en gymnasieexamen är den bästa försäkringen mot framtida utanförskap. En likvärdig skola skapar förutsättningar för att alla elever ska få möjligheter att lyckas. På så vis är skolan den enskilt viktigaste möjliggöraren för klassresor och ökad social rörlighet. Skolorna måste därför få tillräckliga resurser för att kunna fullfölja sitt uppdrag. Det är alla lärares och elevers arbete varje dag som lägger grunden till att en kommun upplevs vara en bra skolkommun. Skolorna behöver politiker som ger rätt förutsättningar för detta dagliga arbete. Att prioritera skolans kunskapsuppdrag, hålla antalet kommunala mål nere och fokusera på den enskilda elevens utveckling har visat sig ge goda resultat i framgångsrika skolkommuner.

För att ge både eleverna och lärarna rätt förutsättningar för att lyckas krävs långsiktiga och stringenta satsningar på skolan, primärt pengar till undervisning. En skola som upplever ryckighet i ekonomin kommer inte kunna bedriva verksamheten utifrån vad som är bäst för eleverna utan måste istället tänka på hur pengarna ska räcka till. Tillkommande elever ska därför kompenseras helt så utbildningens kvalitet inte påverkas. Skolorna behöver en budget som gör mer än att bara täcka upp för året, det behövs mer resurser för att utveckla och förbättra Borås Stads skolor.

Otrygghet och stök drabbar hårdast de elever som har sämst förutsättningar. Därför bör det vara nolltolerans mot kränkningar och mobbning. Genom tidiga insatser ska elever som har behov av särskilt stöd upptäckas tidigt och snabbt ges stöd för att kunna tillgodogöra sig sin skolgång. Det aktiva skolvalet ska utvecklas, skolsegregationen minskas, undervisningstiden utökas och lovskola erbjudas. Skickliga lärare och skolledare ska välja Borås Stad som arbetsgivare och då är det viktigt att vi fortsätter KAL-arbetet (Kompetens- och personalförsörjning, arbetsvillkor och lönebildning).

Förvaltningen har en hög kompetens och arbetar målmedvetet för att detta ska bli verklighet.

Kunskapsuppdraget

Fortfarande lämnar nästan var femte elev Borås grundskola utan gymnasiebehörighet, vilket är mycket bekymmersamt.

Under 2022 återhämtade sig gymnasiebehörigheten årkurs 9 med drygt en och en halvprocent till 82% efter att året innan ha fallit med fyra procent. Skolornas utveckling har dock varit ojämn med både stora lokala förbättringar och stora lokala försämringar.

Särskilt noterbart är Särilaskolan vars förbättring av gymnasiebehörigheten med 22% statistiskt nästan ensamt ligger bakom den något höjda gymnasiebehörigheten på kommunnivå. Skolans resultatförbättring avspeglas också i goda resultat på de nationella proven i svenska och engelska, men i matematik har andelen underkända ökat från 23 till 29%. Det finns således en otydlighet kring gymnasiebehörighetens utveckling och vidare analys krävs.

Samtidigt som gymnasiebehörigheten har ökat något, har genomsnittligt meritvärde minskat från 225 poäng till 219 poäng.

Det är vidare ett orosmoln att andelen elever med fullständiga betyg fortsatt sjunker för tredje året i rad, samtidigt som skolans uppdrag är att alla elever ska nå sin fulla potential. Den principen får aldrig åsidosättas.

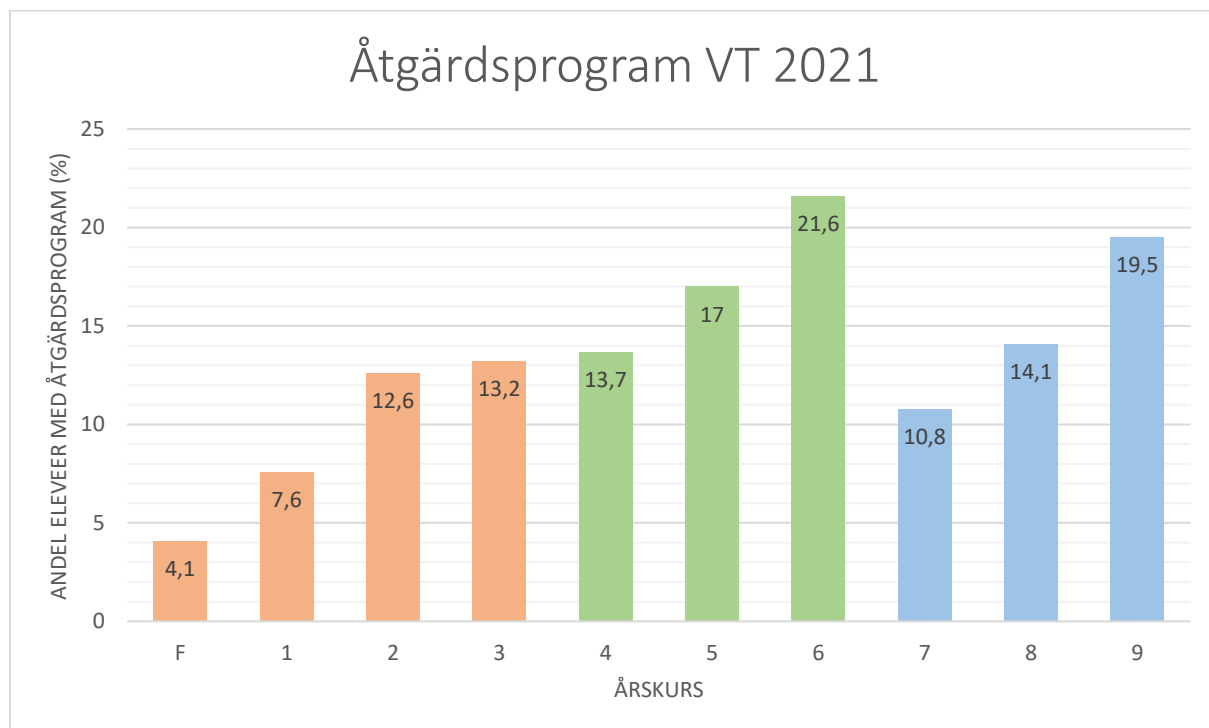
De låga resultaten kan eventuellt förklaras med en kvardröjande utbildningsskuld. Detta bör utvärderas och analyseras för att se om det är en giltig förklaringsmodell och vilka åtgärder som i så fall behöver genomföras.

Varje elev är unik, med olika förmågor och mognadstakt. När extra stöd behövs är det viktigt att det sker tidigt och på ett anpassat sätt. Om en elev behöver väsentligt mer tid kan möjligheten till ett extra skolår var en bra lösning och ska då kombineras med en tydlig plan för att eleven ska komma i fas med kunskapsutvecklingen. Det gynnar inte eleven att skjuta upp eventuella problem till gymnasiet. Bakom varje skolmisslyckande finns människor vars liv avsevärt försvåras och ett samhälle som dras isär.

Det är viktigt att processerna kring ekonomisk tilldelning för elever är transparent och tydlig mot olika aktörer. Här blir det tydligt att de riktade statsbidragen kan skapa en ojämn fördelning av medel, då vissa skolor kan erbjuda stöd medan andra inte har tillräckliga medel.

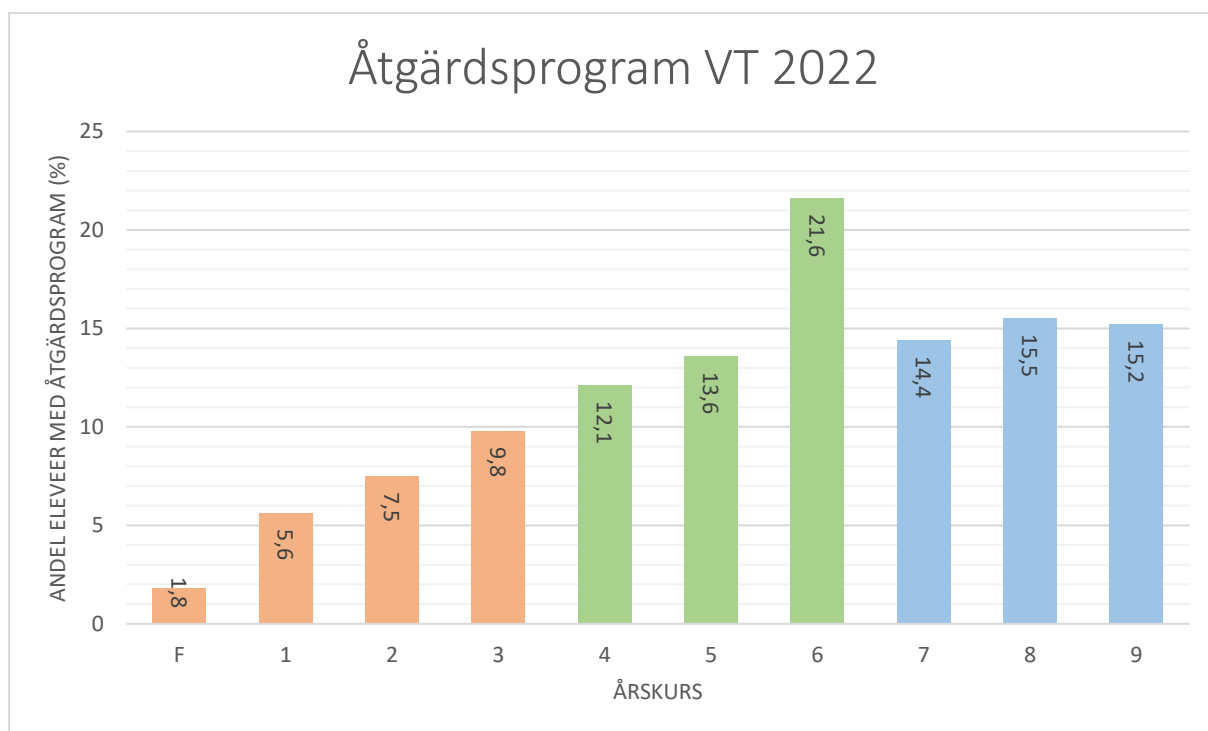
Tidiga insatser

Det är viktigt att insatser sker tidigt för att ge eleverna det stöd som de behöver för att klara av skolan och kunna utvecklas genom undervisning. Idag sätts dessa stödinsatser in alldeles för sent. Flest insatser sätts in i årskurs 6, trots att både Skolverket och forskning betonar vikten av att insatserna sätts in så tidigt som möjligt. Skolverket varnar ofta för en vänta-och-se-mentalitet, något som inte får förekomma i Borås Stad.

Källa: Kvalitetsrapport undervisning och resultat 2021

Under vårterminen 2021 kunde man se att hälften av åtgärdsprogrammen föll bort mellan årskurs 6 och årkurs 7 för att sedan komma tillbaka vid årkurs 9. Denna situation har nu förbättrats med en jämnare fördelning av åtgärdsprogram under högstadiet.

Källa: Kvalitetsrapport undervisning och resultat 2022

Även om situationen har blivit bättre på högstadiet så har det under 2022 blivit än tydligare under låg- och mellanstadiet att åtgärdsprogrammen sätts in sent. Det är högst anmärkningsvärt att så få åtgärdsprogram återfinns under årskurserna F-5 jämfört med årkurs 6.

["Vänta och se-filosofi" är förödande - Skolverket](#)

Yrkande: Förvaltningen får i uppdrag att analysera orsakerna till sent insatta åtgärdsprogram och återkomma till nämnden med vilka åtgärder som krävs för att vända utvecklingen.

Behålla insatser vid överlämningar

Statistik från 2022 indikerar att ett ökande antal elever med åtgärdsprogram har fått behålla dessa vid övergången från årskurs 6 till årskurs 7. Detta kan till viss del tillskrivas initiativen som Moderaterna och Kristdemokraterna vidtagit inför budgeten för år 2022. Men det är viktigt att poängtera att arbetet med att bibehålla insatser vid skolbyten måste fortsätta, oavsett när skolbyten sker. En extra utmaning kan förekomma vid byten från förskola till grundskola och sedan vidare till gymnasieskolan. Detsamma gäller för övergången till och från friskolor, då det även innebär byte av huvudman.

Vi har ett stort förtroende för våra pedagoger och elevhälsa som aktivt jobbar med detta, men låt oss inte förlora det gedigna arbetet när vi sedan lämnar över eller tar emot elever till och från vår verksamhet.

Integration

Integrationen är vår tids ödesfråga. I arbetet med att överbrygga den allvarliga segregation vi ser i en rad av Borås områden spelar skolan en nyckelroll. Det är genom kunskap människor med annan bakgrund kan lära sig att navigera i det nya landet och förberedas för ett liv i egen försörjning.

Det är viktigt med tvärpolitiskt samarbete för att komma till rätta med den omfattande segregation som präglar vissa av Borås skolor.

Segregation är en utmaning som kräver att vi vågar utmana och tänka nytt. Vi vill till exempel pröva idéer om omvänd skolskjuts och se över möjligheten att reservera platser på vissa skolor till elever från utsatta områden. Nämnden ska noga följa utvecklingen av socialt hållbart Borås där vi tillsammans med förvaltningen ska ha en aktiv och central roll.

Det är viktigt att planeringen kring nybyggnation av skolor sker på strategiskt väl valda platser för att minska segregationen och öka antalet skolplatser. En skolas placering kan främja integration genom att möjliggöra för elever från olika stadsdelar, kulturer och socioekonomiska bakgrunder att mötas.

Med det aktiva skolvalet i Borås Stad ges alla elever och föräldrar möjligheten att påverka sin och sitt barns skolgång. Det är möjligt att välja en annan skola än den som ligger närmast. För att fler ska ta del av skolvalet behövs det riktade informationsinsatser i utsatta områden samt att informationen kring skolvalet ges på flera olika språk. Det är viktigt att invånarna i Borås Stad får påverka sin utbildning och var den ska genomföras.

Borås Stads skolor ska ha höga förväntningar på sina elever, oavsett var de är uppvuxna eller vilka föräldrar de har. Ingen ska behöva höra att de inte har höga förväntningar på sig på grund av var deras föräldrar kommer ifrån. I Borås ska alla elever ges motivation och positivt bemötande. Att ställa krav på eleverna är att bry sig och goda resultat skall alltid premieras.

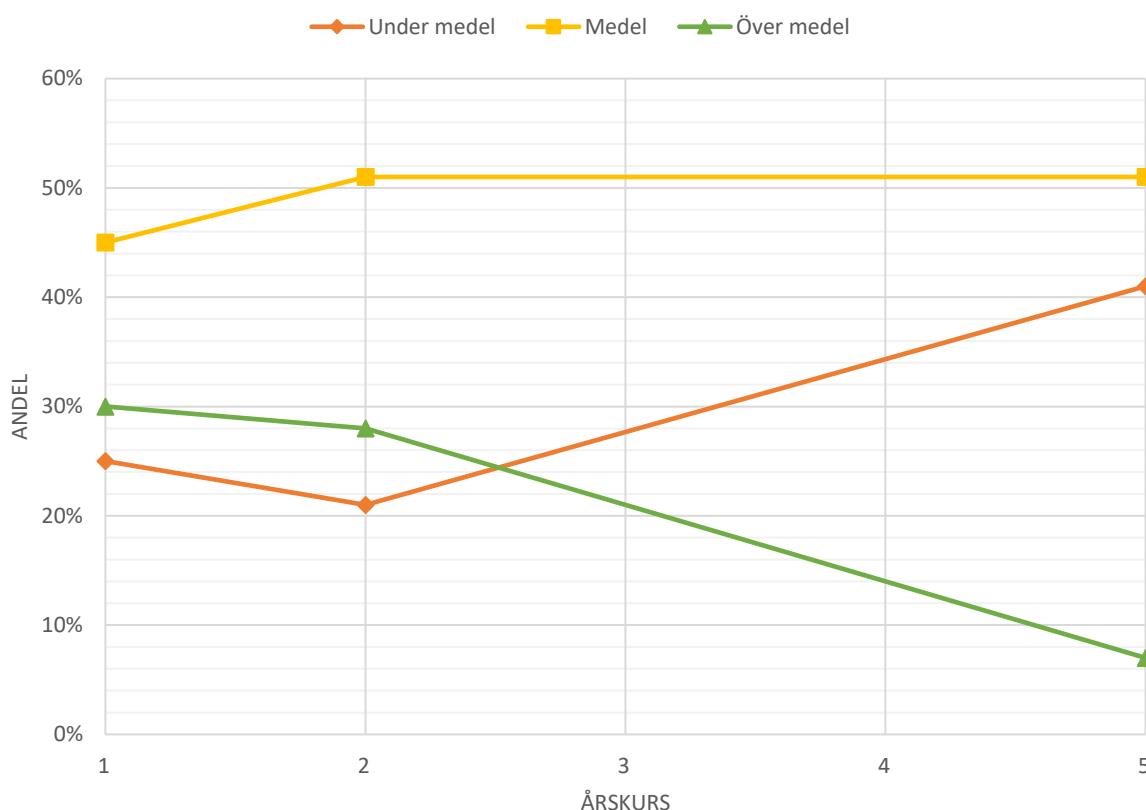
Språk- och matematikutveckling

Sverige och Borås har under flera år haft kortare undervisningstid än OECD-snittet. Det är för lite. Om Sverige och Borås har för avsikt att konkurrera och bidra i det alltmer kunskapsintensiva globala samhället, måste detta förhållande förändras. Det finns ett tydligt samband mellan undervisningstid och elevens prestation.

Tidigt språkutvecklande arbete, särskilt med barn till utrikesfödda, är det enskilt viktigaste verktyget för att lägga grund till ett liv av lärande och delaktighet i det omgivande samhället. Det är genom språkutveckling i tidiga åldrar som utanförskapet bryts.

Med screeningverktyget Lexplore har vi nu möjlighet att jämföra Boråselevernars progression i svenska i förhållande till en genomsnittlig skola.

LEXPLORE - LÄSUTVECKLING JÄMFÖRT MED NATIONELLT GENOMSNIITT

Källa: Kvalitetsrapport undervisning och resultat 2022

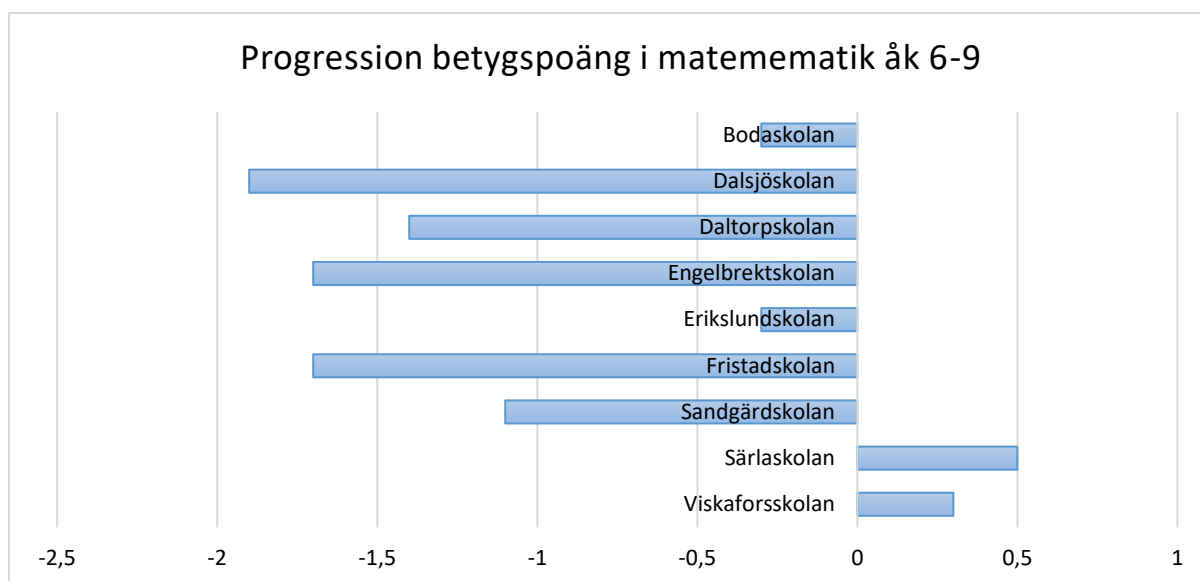
Mycket tyder på att Borås förskolor gör ett gott jobb med språkutvecklingen, för de första åren ligger Borås över medel i resultat från screening. Tyvärr går utvecklingen sedan åt fel håll och i årskurs 5 ligger 41% av Borås elever under det nationella snittet och bara 7% över.

Vår slutsats av detta är att svenskundervisningen under de första åren i Borås skolor behöver stärkas. Mer undervisningstid i svenska behövs för att ge mer tid till språkutveckling.

Sveriges elevers kunskaper inom matematik sjunker, vilket både PISA-undersökningar och kunskapen hos nya studenter på både Chalmers tekniska högskola samt KTH visar. Matematik är ett hierarkiskt uppbyggt ämne. Det man lär sig bygger på något som man har lärt sig tidigare – kloss på kloss. När kedjan bryts, tappar eleverna sammanhangen. Om elever ska nå så långt som möjligt i ämnet måste undervisningen hålla hög nivå redan i de lägre årskurserna.

Om elever ska nå så långt som möjligt i ämnet måste undervisningen hålla hög nivå redan i de lägre årskurserna. Det kan handla om att vidareutbilda lärare och att de lärare som är duktigast i matematik ska hålla i den undervisningen. Mer undervisningstid med lärare är också en viktig insats för att öka kunskapen och förståelsen kring matematik.

I Borås har vi väsentligt fler underkända på nationella provet i matematik i årskurs 9. När fyra elever blir underkända nationellt blir fem underkända i Borås. I Borås var 20,9 % underkända jämfört med 16,8% nationellt.

Källa: Kvalitetsrapport undervisning och resultat 2022

Vi ser också med oro på den negativa progressionen i ämnet matematik i Borås skolor mellan årskurs 6 och årskurs 9. I snitt tappar eleverna 1,0 betygspoäng eller nästan ett halvt betygssteg mellan årkurserna.

Samtidigt som progressionen är negativ i matematik bör nämnas en positiv progression i engelska med 0,6 betygspoäng.

Yrkande: Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjlighet och kostnader för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik under en tidig årkurs i syfte att öka målpuffyllelsen.

Centrum för flerspråkigt lärande, CFL

Centrum för flerspråkigt lärande bär en viktig uppgift i Borås Stad. Skolinspektionen har tidigare kritiserat kommunen för att inte leva upp till de krav och förväntningar som finns för verksamheten. Det är viktigt att Borås Stad aktivt arbetar med att kunna ge det individuella stöd som är inom ramen för CFL.

Utbildningsprofiler och spetsutbildningar

I skolan ska alla elever få den stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt efter sina unika förutsättningar. För Moderaterna och Kristdemokraterna är det självklart att detta ska gälla oavsett elevens bakgrund och tillgång till stöd hemifrån.

Att satsa på utbildningsprofiler och spetsutbildning på en skola i ett utsatt område, förutsatt att rektor och lärare vill, skulle kunna öka skolans popularitet och i sin tur minska segregationen. Vid en sådan lösning är det viktigt att förvaltningen satsar på stora och betydande marknadsföringsinsatser.

Skolverket anger i sin rapport om spetsutbildningar att det uppstår synergieffekter när elever och lärare med ett gemensamt intresse sammanförs och att detta inte kan ersättas av att enstaka elever i en vanlig klass får mer avancerade uppgifter. Det är sedan angeläget att övergången från spetsutbildning i högstadiet till gymnasiet sker sömlöst.

Det är slutligen viktigt att förvaltningen arbetar med frågan och analyserar lämpliga områden för utbildningsprofiler och spetsutbildningar samt hur tidigare försök har marknadsförts för att öka synligheten.

Hög frånvaro

Moderaterna och Kristdemokraterna har sedan nämnden startade 2017 tagit flertalet initiativ till att se över frågan om frånvaron och ta fram lösningar på hur fler elever ska öka sin närvaro. Förvaltningen har arbetat med frågan men den behöver få fortsatt prioritet.

Under början av pandemin Covid-19 ökade frånvaron i Borås Stads grundskolor. Enligt Skolverkets nationella undersökning var det elever i utsatta områden eller med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund som var i större grad frånvarande. Även Borås Stads statistik visar på detta, men att likheter fanns även innan pandemin.

I en rapport från Elevombudet i Borås (2022-03-07) beskrivs hur hög frånvaro också kan kopplas samman med psykisk ohälsa. Oavsett om frånvaron beror på psykisk ohälsa från början finns en risk att den psykiska hälsan försämras av längre tids skolfrånvaro. Rådande situationen med ökande psykisk ohälsa bland eleverna inskräper vikten av ett aktivt och proaktivt arbete för att elever inte ska hamna i ett läge med hög frånvaro.

Förvaltningen måste fortsätta arbeta med frågan om frånvaro och frågan måste ges hög prioritet. Särskilt behöver orsakerna till frånvaron belysas och utifrån dessa behöver individanpassade insatser utföras.

Undervisning anpassad för både pojkar och flickor

En av skolans viktigaste uppgifter är att säkerställa att alla barn och ungdomar får en likvärdig utbildning. Därför är det glädjande att se att könsskillnaderna för betyg i grundskolan i stort har minskat. Samtidigt ser vi att skillnaderna inom kärnämnen ökat. Orsakerna bör fortsatt analyseras och åtgärdas vid behov.

Särskilda undervisningsgrupper

Inkludering är en viktig grundprincip men samtidigt behövs särskilda undervisningsgrupper för att tillgodose vissa elevers behov av särskilt stöd. Att använda vänta-och-se-taktik i unga åldrar är sällan till elevens bästa.

Moderaterna och Kristdemokraterna har synliggjort frågan flera gånger under en längre period. Processen att skapa fler undervisningsgrupper är långdragen och gynnar dessvärre inte eleverna.

Satsningar på särskilda undervisningsgrupper på kort sikt är mycket kostsamt men är i det långa loppet en satsning som gynnar både eleverna och samhället i stort. Varje skolmisslyckande bär med sig enorma kostnader i form av ökad risk för utanförskap, missbruk och kriminalitet. Det perspektivet måste alltid finnas med i beslutsalkylen.

Det finns nu ett beslut om ett centralt resursteam, något som Moderaterna och Kristdemokraterna är positiva till.

Det centrala resursteamet är starten på en efterlängtd och nödvändig process. Bemanning, inriktning och resursanvändning bör utvärderas och återrapporteras till grundskolenämnden efter varje verksamhetsår. Eftersom Moderaterna och Kristdemokraterna i nämnden har tagit ett flertal

initiativ till liknande förslag sedan nämndens och förvaltningens start 2017 är vi positiva till starten av denna verksamhet. Vi kommer att följa utvecklingen med stort intresse och vid behov återkomma till nämnden med kompletterande förslag.

Undervisning på finska

Borås Stad har sedan 2010 varit ett finskt förvaltningsområde. Det innebär att kommunen ska försöka tillgodose eventuella önskemål om undervisning på finska. Det är viktigt att Borås Stad inte förbiser sitt uppdrag och ser över underlag för en klass i varje årskurs med finsk profil i Borås Stad för att kunna tillgodose det som uppdraget innebär.

Fritidshemmen

Likvärdigheten mellan olika fritidshem i Borås är i dagsläget undermålig. Det har Grundskolenämnden ett stort ansvar att ändra på. Alla elever som är i behov av fritidsverksamhet ska tas emot av en verksamhet som håller hög pedagogisk kvalitet och där tryggheten är hög.

Majoriteten av eleverna i årskurs F-3 är inskrivna på fritidshemmen i Borås Stad. Där skapas förutsättningar för eleverna att utvecklas ännu mer, utöver den vanliga undervisningen. Därför ska det arbetas kontinuerligt för att fritidshemmen får likvärdiga förutsättningar. Inte minst gällande barngrupperns storlek, kvalitet på lokaler och andel personal med pedagogisk högskoleexamen som utgör en tredjedel av personalen. Nämnden bör noga följa upp detta och utvecklingen av den pedagogiska kvaliteten inom fritidshemmen.

Läxhjälp/extra studietid

Läxhjälp är en viktig insats för att ge elever mer jämlika förutsättningar att klara skolarbetet. På så vis främjar läxhjälpen också integration av elever med utländsk bakgrund.

Läxhjälp ska anordnas av skolan eller kan anordnas av en extern aktör som till exempel en förening, en frivilligorganisation eller ett företag.

Det är viktigt att Borås Stad ser över att elever som har nytta av läxhjälp blir erbjuden detta och att läxhjälpen i egen regi håller en god kvalitet.

Yrkande: Förvaltningen får i uppdrag att granska i vilken utsträckning läxhjälp ges på skolorna, om skolorna aktivt föreslår läxhjälp för elever som bedöms ha särskild nytta av det och om den ges av behöriga lärare.

Interaktion mellan föräldrar och skola

Med respekt för rektors ansvar i frågan ser vi det som positivt att träffar anordnas för föräldrar med syfte att klargöra ansvarsfördelningen mellan skola och föräldrar, samt ge råd kring hur föräldrar kan stötta sina barn i skolarbetet.

Detta är särskilt viktigt för invandrade familjer där många känner sig förbisedda i det nya landet. Ett sådant aktivt initiativ, att bjuda in och vid behov söka upp, sänder en viktig signal om att skolan är intresserad av ett samarbete. På så vis skulle föräldraansvaret kunna stärkas och förhoppningsvis likvärdigheten mellan elever kunna förbättras.

Trygghet och studiero

Hela samhället ska vara tryggt, både ute på stadens gator, på bussen och i skolan. Varje elev ska känna att skolmiljön är en trygg miljö där deras kunskap kan växa och utvecklas.

Att säkerställa att det råder trygghet och studiero i och kring Borås Stads skolor är en grundförutsättning för en bra skola. Med stök i klassrum och bråk på skolgårdar, försämras elevers välmående och möjlighet att fokusera på undervisningen. Grova kränkningar, våld och övergrepp ska inte få förekomma på Borås skolor.

Nämndens arbete med trygghet och studiero behöver därför ständigt vara högt prioriterat. Det bör införas en studierosgaranti. Detta innebär att vi tydligt visar på att normalsituationen i en klass bör vara god studiero. Om garantin inte uppfylls i en enskild klass, ska det finnas en skyldighet att vidta åtgärder för att komma till rätta med problemen.

Energi för dagen

Det är inte enbart i klassrummet och på skolgården som tryggheten ska vara i centrum. Även i matsalen krävs det att miljön är trygg och lugn. Eleverna ska kunna äta sin mat i lugn och ro, utan stök eller på för kort tid. Lunchen är otroligt viktig för det dagliga inlärandet, utan energi kommer eleverna inte lära sig lika mycket. Det är därför viktigt att matsalarna i Borås Stads skolor ses över samt hur luncherna är schemalagda så att ingen elev ska behöva avstå lunch. Det är även viktigt att tid för lunchrast schemaläggs så att eleverna hinner vila upp sig inför eftermiddagens lektioner. På en arbetsplats gäller minst 30 min lunchrast enligt Arbetsmiljöverket och det är rimligt att det är ett minimum även i skolan.

En annan viktig aspekt kring en bra skolmiljö är att maten också smakar bra. När maten är god äter eleverna mer och tillräckligt mycket för att orka med att koncentrera sig under lektionerna. Det är därmed viktigt att skolorna får en ökad frihet kring måltiderna för att säkerställa att eleverna faktiskt tycker om maten de äter.

Samverkan kring elever

Facknämnderna har inneburit ett kompetensmässigt lyft för nämnderna i Borås Stad.

Moderaterna och Kristdemokraterna har tagit initiativ till en tydligare och bättre samverkan mellan skola, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Fritid- och folkhälsonämnden och polisen. Samverkan har börjat komma på plats och utvecklas men har fortfarande många förbättringsområden.

Skolan behöver även samverka med näringslivet och det är tydligt att det finns ett intresse och efterfrågan för detta inom näringslivet. Exempel på initiativ kan vara en STARK-dag motsvarande högskolans arbetsmarknadsmässa, men kopplad till gymnasievalet, eller att lägga in ett moment liknande ung företagsamhet under högstadiet, men utan att starta företag.

Idag har eleverna rätt till PRAO i högstadiet, något som är mycket viktigt att fullfölja. PRAO ger eleverna möjligheter att se hur arbetslivet ser ut och ges chansen att utforska sina egna karriärsmål i framtiden. Det är samtidigt viktigt att visa bredden av arbetslivet genom att belysa och uppmuntra entreprenörskap.

Samverkan med andra utbildningsaktörer

Det tar tid för pedagoger att lära känna nya elever och att ta reda på deras kunskaper och erfarenheter. Skolbyten utgör därför en extra pedagogisk utmaning. För att minska denna är det angeläget att uppgifter som är viktiga utifrån elevens behov alltid överlämnas till den nya skolenheten och att tydliga rutiner finns. Detta gäller särskilt elever som behöver stöd och är lika viktigt oavsett om det är ett byte av skolenhet eller byte av skolform samt om bytet sker mellan kommunala enheter eller om ena enheten är en friskola.

Men överföring av information behöver inte enbart vara från lämnande till mottagande skolenhet. Till exempel kan återföring av diagnostiska resultat från gymnasieskolor vara intressant för att se hur en högstadieskolas elever står sig i relation till andra skolors elever.

En särskild roll i samverkan mellan skolor innehas av yrkesvägledaren genom dess uppgift att vägleda elever i valet av gymnasieprogram. Tyvärr utbildar vi idag många elever till arbeten som det råder brist på samtidigt som det finns svårrekryterade yrken med alldeles för få utbildningsplatser. Detta understryker vikten av en yrkesvägledning som är i takt med samhällets utveckling.

Elevhälsan

Den ökade psykiska ohälsan är en av vår tids stora utmaningar och det är därför viktigt att skolan arbetar målinriktat för att vända den nedåtgående trenden. Antalet hälsosamtal ska öka i syfte att förebygga psykisk ohälsa.

Samarbetet kring elever mellan elevhälsan och Barn- och ungdomspsykiatri, BUP, respektive Individ- och familjeomsorgsnämnden behöver utvecklas. Hur samarbetet fungerar ska ständigt följas upp av Grundskolenämnden.

De elever som en gång halkat efter i sin kunskapsutveckling, har tyvärr ofta svårt att komma ikapp sina jämnåriga. Det är därför viktigt att tidigt kartlägga elever med behov av särskilt stöd. Genom tidiga insatser kan elever i behov av särskilt stöd upptäckas tidigt och snabbt ges stöd för att kunna tillgodogöra sig sin skolgång.

Förvaltningen har gjort ett mycket gott arbete sedan Grundskolenämndens tillkomst med att bemanna och lyfta elevhälsan. Dock ökar antalet elever och behovet av en elevhälsa med större resurser.

Även om elevhälsan finns på plats är det viktigt att information kring var de finns samt vilka funktioner de har når eleverna så de vet var de ska vända sig. Det räcker inte att enbart finnas på plats. Eleverna måste ha kännedom kring vad elevhälsan kan bistå med.

Samverkan med Västra Götalandsregionen behöver utvecklas speciellt kring psykisk ohälsa eftersom köerna idag är allt för långa. En väg att gå är att bättre informera om Ungdomsmottagningarna som har en bredare kompetens än vad som är allmänt känt, där det finns både sjuksköterskor, kuratorer, psykologer och läkare inriktade på just barn- och unga.

Lokaler

Den långsiktiga planeringen av nya lokaler för Borås Stads skolor har ibland varit baserad på missvisande statistik.

Det har varit ett bekymmer att det inte har funnits en entydig bild mellan förvaltningarna om antalet skolplatser som behövs i Borås Stad. I analysen behöver hänsyn tas till de olika områdenas behov och att antalet elever i årskurserna varierar.

Med tanke på alla planerade reoveringar är det viktigt att uppmärksamma att kommunikation med föräldrar behöver göras fortlöpande och att skolskjutsar löses på ett bra sätt. Den senaste tidens lokaliseringsprocess har varit ryckig och osäker, vilket inte är bra varken för Grundskolan eller för andra berörda förvaltningar.

Trandaredskolan är i dåligt skick och lokalerna är inte pedagogiskt ändamålsenliga. Idrottshallen är i särskilt dåligt skick och underdimensionerad utifrån timplan. Dessutom har den modul där delar av undervisningen sker ett bygglov som löper ut 2025. Därför bör processen för att få till ändamålsenliga lokaler för Trandaredskolan påskyndas såsom Moderaterna och Kristdemokraterna föreslog i sin kommunfullmäktigebudget inför 2023.

Vid planering av skola i närheten av Norrby är det viktigt att placeringen främjar integration i Borås.

Lokalkostnaderna i Borås tar medel från pedagogisk verksamhet vilket påverkar kunskapsuppdraget negativt. Därför blir det än viktigare att skolorna är välanvända, energieffektiva och yteffektiva.

Det krävs samstämmighet mellan de olika berörda förvaltningarna i Borås Stad för att undvika att viktiga processer som dessa inte råkar ut för hinder som kunnat upptäckas och klarats upp i tid. Det är viktigt att processen kring lokaler är transparent, tydlig och långsiktig där alla inblandade aktörer arbetar parallellt mot samma mål.

De mindre skolorna

Den kommunala servicen ska fördelas likvärdigt mellan stadens invånare. Var i kommunen elevens föräldrar valt att bosätta sig ska inte spela någon roll för möjligheten till kunskap och utveckling. Borås Stad är en kommun bestående av både centrum, större orter och landsbygd där möjligheten till utbildning ska finnas tillgänglig för alla. Det är viktigt att Borås Stad möjliggör att skolor som finns utanför centralorten kan leverera sitt kunskapsuppdrag.

Personal

KAL-arbetet resulterade i viktiga förbättringar av personalens villkor. Trots att läget på många sätt är bättre än vid nämndens start 2017, finns än så länge ingen anledning att slå sig till ro. Borås Stad ska ses som en arbetsgivare och en arbetsplats där personalen trivs och blir sedd. Kompetent personal behöver attraheras av Borås Stads grundskolor, samtidigt får inte befintlig kompetens underskattas. Lönen måste vara bra och motiverande för att stanna inom kommunens skolor, både för nya lärare och för de som varit anställda i Borås Stad under en längre tid.

En betydande del av all personal på skolorna utgörs av andra yrkesgrupper än pedagoger. Det är viktigt att denna personal uppmuntras, synliggörs och tas tillvara på bästa sätt.

Pedagoger

Skickliga lärare är den enskilt viktigaste resursen för att elever ska få en bra utbildning. Internationell forskning visar genomgående att lärarledd högkvalitativ undervisning är avgörande för att höja kunskapsresultaten. Borås lärare är en förutsättning för att alla elever ska få en bra start i livet. Det är viktigt att politiken i Borås Stad visar tillit till lärarprofessionen och att skapa goda förutsättningar för arbete är en grundpelare i verksamheten.

Fritidspedagoger är en viktig balanserad faktor mellan kunskapsuppdraget och annat som händer inom skolans värld.

Facklig samverkan

Det är viktigt att facklig samverkan i samband med budget fortgår och fördjupas. Det är ett arbete som vi bedömer som mycket välbehövligt och ger oss viktiga perspektiv av den förda personalpolitiken och dess konsekvenser. Samverkan mellan nämndens presidium och fackliga företrädare bör åtminstone ske någon gång årligen. Precis som de fackliga företrädarna påtalat är det viktigt att åtgärder vidtas för att Borås Stads grundskoleförvaltning ska kunna möta de rekryteringsutmaningar vi står inför.

Det här förslaget har tagits av nämnden i tidigare budgetbeslut, men utfallet har varit tunt och därför påminner vi om vikten av att facklig samverkan med nämnden sker.

Distributionscentralen

Den genomförda analysen av distributionscentralen från 2020 visar tydligt Borås Stad har fått ett väsentligt högre pris än BUST-kommunerna (Bollebygd, Ulricehamn, Svenljunga, Tranemo) på samma matartiklar. Av 997 gemensamma artiklar är det anmärkningsvärt Borås Stad betalar 10-15% mer för hela 81,4% av dessa artiklar. Även om de direkta kostnaderna för distributionscentralen inte längre kommer fördelas ut på nämnderna från och med 2023, är det viktigt att förvaltningen är fortsatt observant på om inköpspriserna för mat är högre i Borås jämfört med kringliggande kommuner.

Andra tillkommande kostnader

En förutsättning för effektiv ekonomisk styrning är att ansvar och kostnader följs åt. Annars saknas incitament för effektiviseringar. Exempel på detta är påverkbara lokalkostnader såsom uppvärmning.

Centralt tillkommande kostnader ska vara transparenta och påverkbara för nämnd och förvaltning. Nivån på dessa kostnader ska också vara kända så tidigt som möjligt så att det finns möjlighet att planera för och påverka kostnaden från dess poster under ett budgetår.

Bilden av verkligheten

Det är viktigt att tjänstepersoner och politiker i stadens olika förvaltningar har en gemensam uppfattning av verksamheten och de olika faktorer som berör densamma. Det är en förutsättning för att hitta en väg framåt och åstadkomma en effektiv verksamhetsstyrning med hög måluppfyllnad.

Avslutning

Det har lagts många politiska förslag i grundskolenämnden. Förvaltningen genomför generellt politiska uppdrag med god kvalitet samtidigt som det finns förbättringsområden som vi har fört fram. Det är av yttersta vikt att politiken som föreslås ger förvaltningen rätt verktyg för att utveckla Borås Stads skolor till några av Sveriges bästa. Vi ser med hoppfullhet fram emot resultatet av vårt framtida gemensamma arbete.

Yrkanden

1. Förvaltningen får i uppdrag att analysera orsakerna till sent insatta åtgärdsprogram och återkomma till nämnden med vilka åtgärder som krävs för att vända utvecklingen.
2. Förvaltningen får i uppdrag att undersöka möjlighet och kostnader för ytterligare en timmes undervisning i svenska och matematik under en tidig årkurs i syfte att öka måluppfyllelsen.
3. Förvaltningen får i uppdrag att granska i vilken utsträckning läxhjälp ges på skolorna, om skolorna aktivt föreslår läxhjälp för elever som bedöms ha särskild nytta av det och om den ges av behöriga lärare.

För Moderaterna och Kristdemokraterna i Grundskolenämnden

Martin Nilsson (M)

Jonathan Tellbe (KD)

Ulf Sjösten (M)

Ted Thilander (KD)

Ebba Magnusson (M)

Susanne Blid Roos (M)